

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ "ЙОРДАН ЙОВКОВ" - КЪРДЖАЛИ

адрес: ул. Булаир 18; телефон 0361/5 94 11, GSM +359 88 999 30 62,
web site: <http://yovkov-bg.net/>, email: info-909103@edu.mon.bg, y_yovkovkj@mail.bg

Утвърждавам:.....

Директор

Л. Чаушева

ПЛАН-ПРОГРАМА

за усвояване на книжовния български език
в СУ „Йордан Йовков” - гр. Кърджали

Изготвил:.....

Елмира Димитрова

I. ОБЩО ЗА ПРОГРАМАТА

1. Програмата цели:

1.1. Утвърждаване на българския книжовен език като основно средство за общуване в училище;

1.2. Повишаване нивото на владеенето му чрез разнообразни форми и дейности по всички учебни предмети.

2. Програмата е насочена към преодоляване затрудненията на учениците, свързани с овладяването на българския език.

3. Прилагането на Програмата гарантира:

3.1. Социалната, културната и езиковата интеграция на обучаващите се ученици.

3.2. Успешното усвояване на учебното съдържание по всички учебни предмети .

4. Програмата е съобразена с различната степен на владеене на книжовния български език в учебното заведение.

II. МОТИВАЦИЯ

Усвояването на българския книжовен език се свързва със социалната значимост на неговите функции като основно средство за:

- общуване във всички социокултурни сфери;
- социализация и професионална реализация на учениците;
- интегриране на всички етноси в структурите на българското общество.

*** Настоящият план е разработен на база НАРЕДБА № 6 от 11.08.2016 г. за усвояването на българския книжовен език

С тази наредба се определят държавният образователен стандарт за усвояването на българския книжовен език в системата на училищното образование, както и условията и редът за усвояването на български език от ученици, за които българският не е майчин.

Всички дейности по усвояването на българския книжовен език в СУ „Йордан Йовков” гр. Кърджали са подчинени на следните:

Общи положения

1. Кодифицираните норми на българския книжовен език се прилагат, съгласно действащия към съответния момент академичен правописен речник на Института за български език към Българската академия на науките.

2. Официалният език в училище е българският.

3. Изучаването и използването на българския книжовен език в училище е право и задължение на всеки член на училищната общност.

4. Усвояването на българския книжовен език е задължително за всички ученици, които се обучават в СУ „Йордан Йовков”, гр. Кърджали. Усвояването му се свързва с изисквания към устната и към писмената реч, определени в ДОС за общообразователната подготовка в частите им, отнасящи се до обучението по български език и литература, както и до жанровете на ученическите текстове, които следва да бъдат усвоени в процеса на училищното образование.

5. Усвояването на българския книжовен език се изразява във:

- овладяване и прилагане на компетентностите по български език и литература, определени с държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка като очаквани резултати от обучението в края на отделните етапи и степени;

- овладяване и прилагане на компетентностите, определени с учебните програми по предмета български език и литература;

- спазване на книжовните езикови норми в учебните часове по всички учебни предмети, в дейностите по различните образователни направления, в които обучението се осъществява на български език, както и в дейностите за осигуряване на общата подкрепа за личностно развитие;

- спазване на книжовните езикови норми в процеса на общуване между учениците, учителите, директорите и другите педагогически специалисти и непедагогическия персонал.

6. Усвояването на българския книжовен език се осъществява в процеса на училищното образование във всички форми на обучение в учебните часове, предвидени за придобиване на училищната подготовка, чрез:

- обучението по учебния предмет български език и литература;

- обучението по останалите учебни предмети или модули, по които обучението се осъществява на български език.

7. Усвояването на българския книжовен език се осъществява и чрез осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие в училище и в рамките на:

- допълнителното обучение по учебни предмети, в т.ч. и по български език и литература;
- консултациите по учебни предмети, в т.ч. и по български език и литература;
- допълнителните консултации по учебни предмети, в т.ч. и по български език и литература, които се провеждат извън редовните учебни часове;
- заниманията по интереси;
- библиотечно-информационното обслужване;
- логопедичната работа и др.

8. Учителите са длъжни да преподават на книжовен български език и да подпомагат учениците при овладяването и прилагането на книжовноезиковите норми при обучението по всички учебни предмети с изключение на чужд език, майчин език и на учебните предмети, които се изучават на чужд език.

9. Овладяването и прилагането на книжовните езикови норми на българския език от учениците е обект на проверка и оценка от учителя в учебните часове по учебния предмет български език и литература.

10. Степента на усвояване на българския книжовен език от учениците се установява и чрез националните външни оценявания по български език и литература, както и чрез задължителния държавен зрелостен изпит по български език и литература по чл. 134, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование.

11. Спазването на книжовните езикови норми в училище се подпомага и контролира от учителите и другите педагогически специалисти.

III. ЦЕЛИ:

1. Развиване на комуникативните умения на учениците, на способностите им за писмено и устно изразяване на български език.
2. Подобряване уменията на учениците за правилна употреба на езиковите средства с оглед сферата на общуване.
3. Ограничаване спада на грамотността сред учениците.

4. Овладяване и прилагане на книжовноезиковите норми от всички ученици.

IV. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ:

1. В училище задължително се използва книжовният български език:

- от учителите, при преподаване на учебните предмети /с изключение на учебните предмети “чужд език” и “майчин език”;
- от всички участници в УВП /учители, ученици, обслужващ персонал/, при общуване помежду си.

Срок: постоянен

Отг. Директор и учители

2. “Общувай правилно!” - общоучилищна кампания за усвояване на книжовния български език:

- в часовете по всички учебни предмети и в занятията по ЦОУД да се отделя време за речникова работа и да се поправят грешки на учениците, свързани с нарушаване на езиковите норми;
- в часовете по БЕЛ системно да се анализира вида на допусканите грешки;
- в часовете за консултации да се работи с ученици, слабовладеещи езика;
- по класове /випуски да се изготвят табла с рубрики:

Срок: постоянен

Отг. Учители

3. Участие на ученици в училищни и общински, национални, международни конкурси, рецитали и тържества .

Срок: постоянен

Отг. класни ръководители и учители по БЕЛ

4. Изготвяне на календар на бележитите дати и годишнини за 2024/2025 учебна година с отговорности за отделните мероприятия. Организиране на читателски конференции и литературни четения.

Срок: м. септември

Отг. ПКК

5. Организиране и провеждане на празници, свързани с народните традиции и обичаи.

6. Участие на учениците в тържеството по случай откриването на учебната 2024-2025 година.

Срок: 16.09.2024 г.

Отг.: В. Петрова, Гинка Матева

7. Радиопредаване на тема: Обявяване независимостта на България - 22 септември.

Срок: 20.09.2024 г.

Отг.: Елм. Димитрова, Георгина Тодорова, М. Банчев

8. Деня на народните будители – четене на творби, обсъждане на бележити имена и дати.
Народните будители сред нас.

Срок: 30/31.10./ 01.11. 2024 г.

Отг.: учители по БЕЛ и класни
ръководители

9. Подготовка и провеждане на патронния празник на училището.

Срок: 09.11.2024 г.

Отг.: Елм. Димитрова, преподаватели по БЕЛ

10. Пресъздаване на обичаи и ритуали, свързани с Коледа.

Срок: 21.12.2024 г.

Отг.: Ирина Нейчева, Златка Куклева, Марин Банчев

11. Организиране на литературни четения.

Срок: постоянен

Отг.: учителите по БЕЛ

12. Участие на учениците от 5. до 12. клас в олимпиадите по български език, история,
география и философия

Срок: м. януари

Отг.: учителите по съответните предмети

13. Отбелязване на Баба Марта - поздравление към учителите от началните класове

Срок: 01.03.2025 г.

Отг.: учителите от начален курс

14. Поздравление на учениците от начален курс към учителския колектив за Първа
пролет.

Срок: 22.03.2025 г.

Отг.: учителите от начален курс

15. Отбелязване Седмицата на детската книга.

Срок: м април 2025 г.

Отг.: учителите по БЕЛ

16. Отбелязване на Световния ден на поезията.

Срок: м април 2025 г.

Отг.: учителите по БЕЛ

17. Отбелязване на Деня на европейските автори.

Срок: м април 2025 г.
Отг.: учителите по БЕЛ

18. Радиопредаване за Деня на Земята, гората и водата;

Срок: 22.04.2025 г.
Отг. : Елм. Димитрова Енчева, Орешкова

19. Участие в тържество в чест на 24 май;

Срок: 24.05.2025 г.
Отг.: Невена Михайлова, Хабибе Халиблям, учители по БЕЛ,

20. Литературен конкурс, посветен на „Деня на Нели“;

Срок: м. юни 2025 г.
Отг.: Р. Николова, учители по БЕЛ

21. Участие на учениците от I - IV клас в състезанията по учебни предмети, организирани от Сдружението на българските начални учители.

Срок: постоянен
Отг.: началните учители

22. Водене на читателски дневници в часовете по извънкласно четене от учениците в начален курс

Срок: постоянен
Отг.: началните учители

23. Учебни екскурзии с учебно-възпитателна цел

Срок: постоянен
Отг.: класните ръководители

24. В клубните дейности по проект: „Подкрепа за успех” ръководителите да изискват задължително създаване на устни и писмени текстове, отговарящи на книжовноезикови норми, в които учениците да споделят, разказват, описват и др. по разглежданите проблеми.

Срок: постоянен
Отг.: ръководителите на клубове

25. В Клубните дейности по НП „Занимания по интереси“ ръководителите да наблегнат и мотивират децата към създаване на устни и писмени текстове,

отговарящи на книжовноезикови норми, в които да споделят, разказват, описват и др. по разглежданите проблеми.

26. Провеждане на часове по БЕЛ в библиотеката при подходяща тематика, като: “Пътят на книгата”, “Работа с видове речници”, “В света на приказките” и др.

Срок: м. април, май

Отг.: учителите по БЕЛ

27. В заниманията по интереси в ЦОУД да се провеждат:

- игри от типа: “Нарисувай с думи”, “Познай: предмета, кой какъв е, какво правя и т.н.”,
“Мога, можеш, можем” /за I-IV клас/

- разговори за култура на поведение и култура на речта за учениците от V - VII клас. /
тематичен кръг: Българският речев етикет/

Срок: ежеседмично

Отг.: учители групи ЦОУД

28. Включване Кампанията „Написаното остава. Пиши правилно!“ за 24 май 2025 година.

29. Споделяне на добри образователни практики за усвояване на българския език в условията на билингвизъм.

Срок: постоянен

Отг. Директор, учители по предмети

30. Провеждане на открити уроци.

Срок :постоянен

Отг.: учител

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

1. Повишено ниво на езиковите и социокултурните компетентности на учениците;
2. Повишени способности за ползване на езиковите средства съобразно социалния контекст;
3. Повишена мотивация за изучаване на българския книжовен език и формиране на положително отношение към него;

4. Предоставена възможност за успешна социализация и професионална реализация на учениците;
4. Овладяване езиковата терминология, характерна за съответните науки;
5. Подготвени ученици за бъдещи публични дейности;
6. Формирани умения за използване на езика като средство за междуличностно общуване.